

DIREKTIVER

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2009/123/EF

af 21. oktober 2009

om ændring af direktiv 2005/35/EF om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner for overtrædelser

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske
Fællesskab, særlig artikel 80, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske
og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Formålet med direktiv 2005/35/EF ⁽³⁾ samt med dette direktiv er at harmonisere definitionen af ulovlig forurening fra skibe begået af fysiske eller juridiske personer, omfanget af deres ansvar og de strafferetlige sanktioner, som fysiske personer kan idømmes for sådanne strafbare handlinger.

(2) Den 23. oktober 2007 annullerede ⁽⁴⁾ De Europæiske Fællesskabers Domstol Rådets rammeafgørelse 2005/667/RIA af 12. juli 2005 om skærpelse af de strafferetlige rammer med henblik på håndhævelse af lovgivningen til bekæmpelse af forurening fra skibe ⁽⁵⁾, der havde suppleret direktiv 2005/35/EF, hvad angår strafferetlige foranstaltninger. Nærværende direktiv bør udfylde det retlige tomrum, der fulgte af dommen.

(3) Strafferetlige sanktioner, der er udtryk for samfundets misbilligelse på en anden måde end administrative sanktioner, forstærker efterlevelsen af den gældende lovgivning vedrørende forurening fra skibe og bør være tilstrækkeligt strenge til at afskrække potentielle forurenere fra at overtræde lovgivningen.

(4) Der er allerede vedtaget et sammenhængende sæt lovgivningsforanstaltninger på EU-niveau med henblik på at øge søfartssikkerheden og medvirke til at forhindre forurening fra skibe. Den pågældende lovgivning er rettet til flagstater, skibsredere og befragtere, klassifikationsselskaber samt havne- og kyststater. Det eksisterende sanktionssystem for ulovlige udtømminger af forurenende stoffer fra skibe, som supplerer denne lovgivning, bør styrkes yderligere gennem indførelse af strafferetlige sanktioner.

(5) Fælles regler om strafferetlige sanktioner giver mulighed for at bruge mere effektive efterforskningsmetoder og sikre et mere effektivt samarbejde i og mellem medlemsstaterne.

(6) Medlemsstaterne bør også gennemføre effektive, proportionale og afskrækkende sanktioner over for juridiske personer i hele Fællesskabet, idet forurening fra skibe i vid udstrækning begås i juridiske personers interesse eller til deres fordel.

(7) Der bør ikke være andre undtagelser fra anvendelsen af direktiv 2005/35/EF end de undtagelser, der er fastsat i nærværende direktiv. Visse kategorier af fysiske og juridiske personer, såsom lastejere eller klassifikationsselskaber, bør derfor omfattes af nævnte direktivs anvendelsesområde.

(8) Dette direktiv bør forpligte medlemsstaterne til i deres nationale lovgivning at fastsætte strafferetlige sanktioner for de udtømminger af forurenende stoffer, som dette direktiv finder anvendelse på. Dette direktiv bør ikke skabe forpligtelser med hensyn til anvendelsen af sådanne sanktioner eller andre retshåndhævelsesordninger i individuelle tilfælde.

⁽¹⁾ EUT C 77 af 31.3.2009, s. 69.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 5.5.2009 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 14.9.2009.

⁽³⁾ EUT L 255 af 30.9.2005, s. 11.

⁽⁴⁾ Sag C-440/05 Kommissionen mod Rådet, Sml. 2007 I, s. 9097.

⁽⁵⁾ EUT L 255 af 30.9.2005, s. 164.

(9) I medfør af dette direktiv bør ulovlig udtømning af forurenende stoffer fra skibe betragtes som en strafbar handling, hvis den begås forsætligt, hensynsløst eller groft uagtsomt og forårsager en forringelse af vandkvaliteten. Mindre alvorlige tilfælde af ulovlig udtømning af forurenende stoffer, der ikke forårsager en forringelse af vandkvaliteten, betragtes ikke nødvendigvis som strafbare handlinger. I dette direktiv betegnes denne form for udtømminger som mindre alvorlige tilfælde.

(10) Behovet for at sikre et højt niveau for sikkerhed og miljøbeskyttelse inden for sektoren for søtransport og behovet for at sikre effektiviteten af princippet om, at forureneren betaler for den skade, som er påført miljøet, indebærer, at gentagelsestilfælde af mindre alvorlige tilfælde, som ikke individuelt, men samlet forårsager en forringelse af vandkvaliteten, bør betragtes som en strafbar handling.

(11) Dette direktiv berører ikke andre ansvarsordninger for skader forårsaget af forurening fra skibe i henhold til fællesskabsretten, national ret eller folkeretten.

(12) Jurisdiktionsreglerne med hensyn til strafbare handlinger bør fastlægges i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale ret og i overensstemmelse med deres forpligtelser i henhold til folkeretten.

(13) Medlemsstaterne bør indsende oplysninger til Kommissionen om gennemførelsen af dette direktiv for at sætte Kommissionen i stand til at vurdere dets virkning.

(14) Målene for dette direktiv kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne alene og kan derfor på grund af den grænseoverskridende karakter af de skader, den omhandlede adfærd kan medføre, og på grund af omfanget og virkningerne af de foreslåede foranstaltninger, bedre nås på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

(15) Dette direktiv overholder de grundlæggende rettigheder og de principper, som anerkendes i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union og afspejles i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

(16) I overensstemmelse med punkt 34 i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning⁽¹⁾ tilskyndes medlemsstaterne til, både i egen og i Fællesskabets interesse, at udarbejde og offentliggøre deres egne oversigter, der så

vidt muligt viser overensstemmelsen mellem dette direktiv og gennemførelsesforanstaltningerne.

(17) Direktiv 2005/35/EF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Ændringer af direktiv 2005/35/EF

I direktiv 2005/35/EF foretages følgende ændringer:

1) Titlen affattes således:

»Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner, herunder strafferetlige sanktioner, for ulovlig forurening«

2) Artikel 1, stk. 1, affattes således:

»1. Formålet med dette direktiv er at indarbejde internationale regler om forurening fra skibe i fællesskabsretten og sikre, at de personer, der er ansvarlige for udtømminger af forurenende stoffer, kan gøres til genstand for passende sanktioner, herunder strafferetlige sanktioner, med henblik på at forbedre sikkerheden til søs og øge beskyttelsen af havmiljøet mod forurening fra skibe.«

3) I artikel 2 tilføjes følgende nummer:

»5) »juridisk person«: enhver retlig enhed, der har denne status i henhold til gældende national ret, dog ikke stater eller offentlige organer under udøvelsen af offentligretlige beføjelser eller offentligretlige internationale organisationer.«

4) Artikel 4 og 5 affattes således:

»Artikel 4

Overtrædelser

1. Medlemsstaterne sikrer, at udtømminger af forurenende stoffer, herunder mindre alvorlige tilfælde af sådanne udtømminger, i alle de områder, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1, betragtes som overtrædelser, hvis de begås forsætligt, hensynsløst eller groft uagtsomt.

2. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at enhver fysisk eller juridisk person, der har begået en overtrædelse som omhandlet i stk. 1, kan gøres ansvarlig herfor.

⁽¹⁾ EUT C 321 af 31.12.2003, s. 1.

*Artikel 5***Undtagelser**

1. En udtømming af forurenende stoffer i de områder, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1, betragtes ikke som en overtrædelse, hvis den opfylder betingelserne i bilag I, regel 15, 34, 4.1 eller 4.3, eller i bilag II, regel 13, 3.1.1 eller 3.1.3, i Marpol 73/78.

2. En udtømming af forurenende stoffer i de områder, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1, litra c), d) og e), betragtes ikke som en overtrædelse fra ejerens, førerens eller besætningens side, hvis den opfylder betingelserne i bilag I, regel 4.2, eller i bilag II, regel 3.1.2, i Marpol 73/78.«

5) Efter artikel 5 indsættes følgende artikler:

*»Artikel 5a***Strafbare handlinger**

1. Medlemsstaterne sikrer, at overtrædelser som omhandlet i artikel 4 og 5 betragtes som strafbare handlinger.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på mindre alvorlige tilfælde, hvis den handling, der er begået, ikke forårsager en forringelse af vandkvaliteten.

3. Gentagne mindre alvorlige tilfælde, som ikke individuelt, men samlet forårsager en forringelse af vandkvaliteten, betragtes som en strafbar handling, hvis de begås forsætligt, hensynsløst eller groft uagtsomt.

*Artikel 5b***Tilskyndelse og medvirken**

Medlemsstaterne sikrer, at tilskyndelse eller medvirken til en forsætligt begået handling, jf. artikel 5a, stk. 1 og 3, udgør en strafbar handling.«

6) Artikel 8 affattes således:

*»Artikel 8***Sanktioner**

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at overtrædelser som omhandlet i artikel 4 og 5 kan straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning.«

7) Efter artikel 8 indsættes følgende artikler:

*»Artikel 8a***Sanktioner over for fysiske personer**

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de i artikel 5a, stk. 1 og 3, og artikel 5b omhand-

lede handlinger kan straffes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til den strafbare handling og har afskrækkende virkning.

*Artikel 8b***Juridiske personers ansvar**

1. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at juridiske personer kan drages til ansvar for de i artikel 5a, stk. 1 og 3, og artikel 5b omhandlede strafbare handlinger, der til deres fordel er begået af en fysisk person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske persons struktur, på grundlag af:

a) beføjelse til at repræsentere den juridiske person

b) beføjelse til at træffe beslutninger på den juridiske persons vegne eller

c) beføjelse til at udøve intern kontrol.

2. Hver medlemsstat sikrer endvidere, at en juridisk person kan drages til ansvar, når manglende tilsyn eller kontrol fra en fysisk persons side, jf. stk. 1, har gjort det muligt for en fysisk person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå en af de i artikel 5a, stk. 1 og 3, og artikel 5b omhandlede strafbare handlinger til fordel for den juridiske person.

3. Juridiske personers ansvar i henhold til stk. 1 og 2 udelukker ikke strafferetlig forfølgning af fysiske personer, der begår, tilskynder eller medvirker til de i artikel 5a, stk. 1 og 3, og artikel 5b omhandlede strafbare handlinger.

*Artikel 8c***Sanktioner over for juridiske personer**

Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at en juridisk person, der drages til ansvar i henhold til artikel 8b, kan straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning.«

*Artikel 2***Gennemførelse**

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 16. november 2010. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 3

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 21. oktober 2009.

På Europa-Parlamentets vegne

J. BUZEK

Formand

På Rådets vegne

C. MALMSTRÖM

Formand
